

ЕКОНОМІКА

ОТРИМАНО:

17 Липня 2024

ПРИЙНЯТО:

20 Вересня 2024

ВИПУСК:

20 Жовтня 2024

УДК 332.143:338.246.8(477)

DOI 10.26661/2522-1566/2024-3/29-04

ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ
УКРАЇНИ

Лапань О. Р.*

*Начальник відділу економічного моделювання
управління макроекономічного аналізу та
прогнозування департаменту стратегічного
планування та макроекономічного
прогнозування Міністерства економіки України,
м. Київ, Україна*

Лукін С. Ю.

*Директор Регіонального центру
підвищення кваліфікації Київської
області, доктор наук з державного
управління, доцент,
м. Київ, Україна
ORCID 0000-0001-6516-5605*

* Email автора для листування: oksana.lapan9@gmail.com

Анотація. У статті розкривається питання регіонального прогнозування соціально-економічного розвитку та розкриття його специфіки в умовах післявоєнної відбудови України внаслідок російської агресії. Необхідність дослідження такої теми виникла у зв'язку з тим, що на сьогодні керівництво нашої країни, представники країн-партнерів, представництва різних національних та міжнародних неурядових організацій звертають значну увагу на планування відбудови України після війни. Разом з тим з'являється потреба у розумінні особливостей побудови прогнозованих сценаріїв саме на регіональному рівні. **Метою** статті визначається розкриття особливостей регіонального прогнозування соціально-економічного розвитку в контексті повоєнного відновлення України. **Методологія:** використано загальнонаукові методи такі як абстрагування, аналіз й синтез, логічне узагальнення та порівняння, а також метод функціонального аналізу наявних практичних кількісних та якісних даних, що пов'язані з досліджуваною темою. Опрацьовано нормативну базу, що регулює питання регіонального розвитку та зобов'язує місцеву владу акцентувати увагу на розробці відповідних планів та заходів. Проаналізовано План відновлення України та Концепцію стратегії повоєнного відновлення та розвитку України на аспект врахування регіонального чинника. Відзначено, що прогнозування розвитку регіонів окремо забезпечує змістовну роботу у підготовці до розробки національних планів розвитку та відновлення після війни. **Результати:** нами було виокремлено та обґрунтовано критерії, що враховують особливості прогнозування регіонального розвитку, а саме направленість регіону в довоєнному періоду, орієнтованість на пошук партнерів для стратегічної співпраці та визначеність рівня постраждалості внаслідок збройної російської агресії.

Ключові слова: регіональне прогнозування, моніторинг, економіка, розвиток, стратегічне партнерство, державне та регіональне управління, повоєнне відновлення.

JEL Classification: H70, O10.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Сьогоднішній соціально-економічний стан України знаходиться в кризовому становищі від початку російсько-української війни та тривалого збройного конфлікту. Кожна галузь української економічної системи зазнала неабияких втрат і потребує значної уваги, ґрунтовного підходу та значного ресурсного забезпечення для свого відновлення. У зв'язку з цим, питання регіонального розвитку не покидає передової важливості серед переліку інших актуальних питань, що постають наразі перед владними структурами нашої держави.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В дослідженні питання прогнозування регіонального розвитку значний внесок зробили українські вчені, серед яких В. Медвідь, С. Богуславська, Дж. Стуглик, Т. Попович, О. Охріменко, Р. Попов, І. Дорош, О. Писарчук, Ю. Орел та інші. Саме їх напрацювання були використані та проаналізовані в статті. Однак, залишається важливим постійне опрацювання через науковий підхід специфіки прогнозування соціально-економічного розвитку регіону безпосередньо в умовах післявоєнного відновлення, врахування нових викликів та передумов для забезпечення розробки прогнозованих сценаріїв розвитку.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ ТА ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є визначення та обґрунтування особливостей регіонального прогнозування соціально-економічного розвитку в контексті повоєнного відновлення України на основі сучасних наукових напрацювань за відповідною темою та наявних практичних передумов їх реалізації.

МЕТОДОЛОГІЯ

Для дослідження визначеного питання та виконання поставлених завдань було використано загальнонаукові методи такі як абстрагування, аналіз й синтез, логічне узагальнення та порівняння теоретичних положень та результатів науково-практичного вивчення аспектів регіонального прогнозування соціально-економічного розвитку, а також метод функціонального аналізу наявних практичних кількісних та якісних даних, що пов'язані з досліджуваною темою, зокрема з урахуванням специфіки післявоєнного відновлення.

Опрацьовано нормативно-правову базу, що регулює питання розвитку на регіональному рівні та зобов'язує місцеву владу акцентувати увагу на розробці відповідних планів та заходів. Проаналізовано План відновлення України та Концепцію стратегії повоєнного відновлення та розвитку України на аспект врахування регіонального чинника.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Відновлення соціально-економічного стану на національному рівні у повоєнний період для України потребує розробки стратегічного плану, що необхідний для реструктуризації та перспективного розвитку кожного окремого регіону. Тут слід визначити потребу у забезпеченні умов для громадян України, які повернулися із-за кордону, та надання їм прав і гарантій гідних умов для життя, вирішенні проблем соціального направлення в результаті початку повномасштабного вторгнення, відбудові об'єктів критичної, цивільної та соціальної інфраструктури, пошуку джерел фінансування реалізації заходів повоєнного відновлення тощо. Проте для підготовки ґрунтовної стратегії соціально-економічного розвитку України важливим є здійснити прогнозування відповідного направлення на регіональному рівні.

Прогнозування процесів регіонального рівня, як зазначає В. Медвідь у своєму дослідженні, є важливим і необхідною елементом складного процесу регулювання розвитку місцевого рівня, що має вектори впливу на економічну, соціальну та екологічну частину регіонального розвитку, обсяг та раціональність використання трудових, природних і матеріально-фінансових ресурсів. Прогнозування являє собою концепт планової діяльності, в основі якого закладено наукове бачення стану об'єкта прогнозування в коротко-, середньо- або довгостроковій перспективі. Воно ґрунтується на проведенні аналізу тенденцій та можливих напрямів соціально-економічного розвитку об'єкта за визначений період часу, оцінюючи всі можливості та загрози [1].

Прогнозування регіонального розвитку потребує залученості до процесу аналізу індивідуальних сфер життєдіяльності місцевого рівня, що є взаємопов'язаними та впливають один на одного, є різнонаправленими для розвитку та мають різні ступені динаміки адаптації до змін.

Відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики» поняття «регіональний розвиток» визначається як комплекс процесів, до складу якого входять соціальні, економічні, екологічні, гуманітарні та інші зміни, що позитивно впливають на стан окремого регіону та країни в цілому [2].

Звернемо увагу, що регіональний розвиток за своєю сутністю провокує зміни низки параметрів, серед яких: підвищення рівня конкурентоспроможності регіону, підвищення рівня якості життя населення регіону, зміна економічної структури та підвищення показників, покращення якості місцевого управління та результатів прийняття таких управлінських рішень тощо [3].

С. Богуславська та Дж. Стуглик визначають, що органи публічної влади та органи місцевого самоврядування місцевого рівня, консалтингові, дослідницько-наукові організації та представники інститутів громадянського суспільства можуть виступати в ролі суб'єктів прогнозування соціально-економічного розвитку. В той же час об'єктами такого прогнозування є події, процеси та явища практичної діяльності суб'єктів прогнозування, що застосовують комплексні системи демографічних та соціально-економічних показників та мають характерні ознаки впливу на них. Зазначається, що перед проведенням прогнозування соціально-економічного розвитку та його процесів важливим є здійснити опис та проаналізувати структуру соціального напрямлення та економіки відповідного регіону [4].

Т. Попович запропонувала в узагальненому вигляді алгоритм сценарного прогнозування соціально-економічного розвитку регіону, що складається з таких етапів [5]:

1. Аналіз сучасного стану розвитку відповідного регіону та оцінка опрацьованих в минулому результатів прогнозування.
2. Розробка стратегічних цілей соціально-економічного розвитку регіонального рівня, врахування їх актуальності зі специфікою регіону та умовами сучасності.
3. Розробка прогнозів щодо можливих шляхів регіонального розвитку.
4. Вибір оптимального прогнозованого сценарію для розвитку регіону та проведення розрахунків раціональної моделі розвитку.
5. Розробка системи управлінських заходів, що відповідають за належний рівень реалізації обраного сценарію розвитку регіону.
6. Оцінка впливу результатів реалізації обраного сценарію соціально-економічного розвитку відповідно до потенціалу регіону.
7. Внесення корективів до обраного сценарного прогнозу для збільшення раціональності його реалізації.

Оцінюючи теперішній стан України, складну військово-політичну ситуацію, ведення активних бойових дій, наявність тимчасово окупованих територій та високий рівень українських біженців, які виїжджають за кордон, соціально-економічний фон нашої держави перебуває у критичному становищі. Наразі український уряд та міжнародні партнери акцентують свою увагу на плануванні дій орієнтованих на післявоєнну відбудову.

Багато українських науковців також вивчають питання відновлення та розбудови України після війни, зокрема порушують питання соціально-економічного розвитку регіонів.

О. Охріменко та Р. Попов здійснили моніторинг існуючих джерел фінансування та механізмів післявоєнної відбудови. Вони зазначили, що забезпечення необхідного фінансування для реалізації заходів соціально-економічного відновлення та дотримання принципів прозорості та ґрунтовна реалізація механізмів боротьби з корупційними чинниками під час післявоєнного відновлення в Україні сприятиме створенню інноваційної української економіки [6].

І. Дорош у своїй праці зазначив важливість розробки після війни стратегічних напрямків відновлення економічного стану України через співпрацю з іноземними партнерами, враховуючи подібний міжнародний досвід. Однак, необхідним є також врахування особливостей України, її традиційних характеристик та потреб [7].

У дослідженні О. Писарчук, Ю. Орла та Ю. Єжелія відображено необхідність вивчення успішних кейсів іноземних країн щодо соціально-економічного розвитку та створення їх можливої імплементації до українських реалій. Також акцентовано на доцільності залучення грантових програм від міжнародних донорів, що направлені для вирішення проблемних аспектів та розвиток економічної сфери в рамках стратегічного партнерства [8].

Українське законодавство звертає увагу та регулює направленість регіонального соціально-економічного розвитку. Зокрема, розроблено Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.2012 № 106 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 № 102) [9]. Даний Порядок описує можливі механізми надання дотації місцевим бюджетам з загальнодержавного для реалізації заходів локального масштабу з питань соціального та економічного забезпечення. Варто відмітити, що цей Порядок в загальному надає опис необхідних критеріїв для надання та використання отриманих коштів, проте не надає механізму здійснення моніторингу використання субвенції. Також субвенція надається окремому регіону на відповідний рік, тобто дані кошти не підлягають для розробки та прогнозування середньо- та довготривалих проектів регіонального розвитку. Останні зміни до Порядку були внесені у 2021 році, з цього виникає питання щодо актуальності використання наданих механізмів на період післявоєнної відбудови України.

Для ґрунтового здійснення регіонального прогнозування соціально-економічного розвитку необхідне змістовне загальнодержавне нормативно-правове забезпечення, що здійснюватиме регулювання та моніторинг розробки прогнозованих сценаріїв розвитку окремих регіонів та, в свою чергу, зобов'язуватиме місцеву владу акцентувати свої зусилля на впровадженні позитивних змін в соціальній сфері та економіці після війни.

Відповідно до Типового положення про агенцію регіонального розвитку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2016 № 258 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2022 № 1203), агенції регіонального розвитку утворюються в кожному регіоні. Основними завданнями таких агенцій є сприяння та участь у розробці планів та заходів розвитку відповідних регіонів [10]. Таким чином агенції беруть участь у регіональному прогнозуванні соціально-економічного розвитку, займаються пошуком інформації та залучають до співпраці інші заінтересовані сторони. Зокрема, займаються грантовою діяльністю та реалізують регіональні проекти за фінансової підтримки міжнародних донорів.

Указом Президента України від 21.04.2022 № 266/2022 утворено Національну раду з питань відновлення України від наслідків війни, що є консультативно-дорадчим органом та створено для реалізації окремих специфічних завдань. Саме Національною радою розроблено План відновлення України, що орієнтований на забезпечення стійкості, відновлення та модернізації соціального, економічного та екологічного секторів. Важливим є те, що одним з підходів впровадження основних завдань та принципів Плану відновлення є

підхід регіонально-фокусного направлення. Тобто розроблені проекти в рамках Плану відновлення характеризуються як локалізовані, сформовані відповідно до особливостей та попиту окремого регіону через прогнозовані сценарії розвитку і підтримані відповідними міжнародними партнерами [11]. Зазначимо, що План відновлення є так званою інновацією, що сприятиме впровадженню в Україні європейських стандартів через міжнародне стратегічне партнерство. Тобто, при проведенні аналізу та прогнозуванні регіонів окремо, в результаті планується отримати загальну оцінку українського середовища, що найбільш точно зможе відобразити реальний стан нашої держави в цілому і дозволить запуснути механізми євроінтеграції щодо розвитку регіонів, зважаючи на їхні індивідуальні характеристики.

Національним інститутом стратегічних досліджень розроблено Концепцію стратегії повоєнного відновлення та розвитку України, якою визначаються ключові засади відновлення економіки нашої держави після війни. Одним з пунктів проєктних системних результатів є регіональна та територіальна рівновага, тобто відбудова має проходити з урахуванням характеристик найбільш постраждалих регіонів та громад України від російсько-української війни [12]. А забезпечення реалізації такого очікуваного результату можливо виключно при здійсненні прогнозування соціально-економічного розвитку на регіональному рівні.

В. Гринів виокремлює три ключові групи показників, що забезпечують базове уявлення про рівень соціально-економічного стану окремих регіонів. Саме їх використання сприятиме отриманню дослідниками об'єктивного виміру для проведення оцінювання тенденцій та прогнозування шляхів для подальшого розвитку, зокрема в умовах післявоєнної відбудови. Показники, за якими проводиться аналіз соціально-економічного стану регіонів і розробка їх рейтингу, можна об'єднати за такими напрямками:

1) оцінка загального рівня соціально-економічного стану регіону за допомогою системи показників, в тому числі проведення порівняння рівня наявного соціально-економічного стану з довоєнним періодом та окреслення бажаних результатів у відповідності до реальних можливостей регіону;

2) окреслення місця регіону, при використанні рейтингового оцінювання;

3) групування регіонів, подібних за окремими характеристиками.

Виходячи з вищевикладеного, ми розуміємо загальний механізм реалізації процесів регіонального прогнозування соціально-економічного розвитку та необхідність його проведення. Однак, перед нами постає питання специфіки проведення такого прогнозування.

Для оцінки стану та розробки прогнозованих сценаріїв регіонального розвитку соціально-економічного направлення в умовах повоєнного відновлення необхідно спиратися та враховувати дані за окремими критеріями.

На нашу думку, серед особливостей проведення регіонального прогнозування після війни може бути:

- *Направленість регіону.* Слід зосередитись на тих економічних напрямках, що до початку збройного конфлікту формували основу української національної економіки, тобто забезпечували більшу частку доходів до бюджету України. Серед таких ключовими є: сільське господарство (38% від загального обсягу експорту товарів), металургійна галузь (30%), послуги транспортної сфери (40%), сфера інформаційних технологій (29%), послуги бізнесу (11%) [14].

Тобто важливим є визначення ключової галузі економічної діяльності на регіональному рівні, що демонструвала високі показники до війни та забезпечувала стабільність соціально-економічного стану на загальнодержавному рівні. Необхідно здійснити порівняльний аналіз щодо довоєнного періоду та окреслити наявний стан в результаті збройного конфлікту, визначивши найбільш проблемні питання реалізації.

До прикладу, Херсонська область позиціонується як регіон сільськогосподарського направлення, що забезпечував сільськогосподарською продукцією не тільки територію

України, але і масово поставляв товар для зовнішньої торгівлі. Наразі лівий берег Херсонщини є тимчасово окупованим, тобто велика частина полів не підпадає під використання, тим самим більший відсоток можливостей, що були до війни, в тому числі природних ресурсів, не можуть бути залученими до реалізації сільськогосподарської діяльності. А після деокупації та початку діяльності повоєнної відбудови з'явиться значна потреба у фінансово-матеріальних та часових ресурсах для відновлення природничого балансу, налаштування агропромислових потужностей аби сфера сільського господарства почала працювати.

- *Стратегічне партнерство*. Низка вітчизняних дослідників та посадових осіб визначають даний критерій одним з ключових при відбудові України після війни. В залежності від специфіки направленості регіону та його внеску до національної економічної діяльності важливим є залученість до процесу прогнозування міжнародних партнерів та донорів для подальшої реалізації заходів у розрізі повоєнного відновлення. Від початку повномасштабного вторгнення Україна отримала від іноземних партнерів близько 85,4 млрд дол. до державного бюджету, а від початку 2024 року – 11,78 млрд дол. [15]. Відзначимо, що від початку повномасштабного вторгнення США надали Україні грантові грошову допомогу на суму 20,4 млрд дол. На рис. 1 зображено обсяг фінансової допомоги від найбільших донорів за період січень-квітень 2024 року.

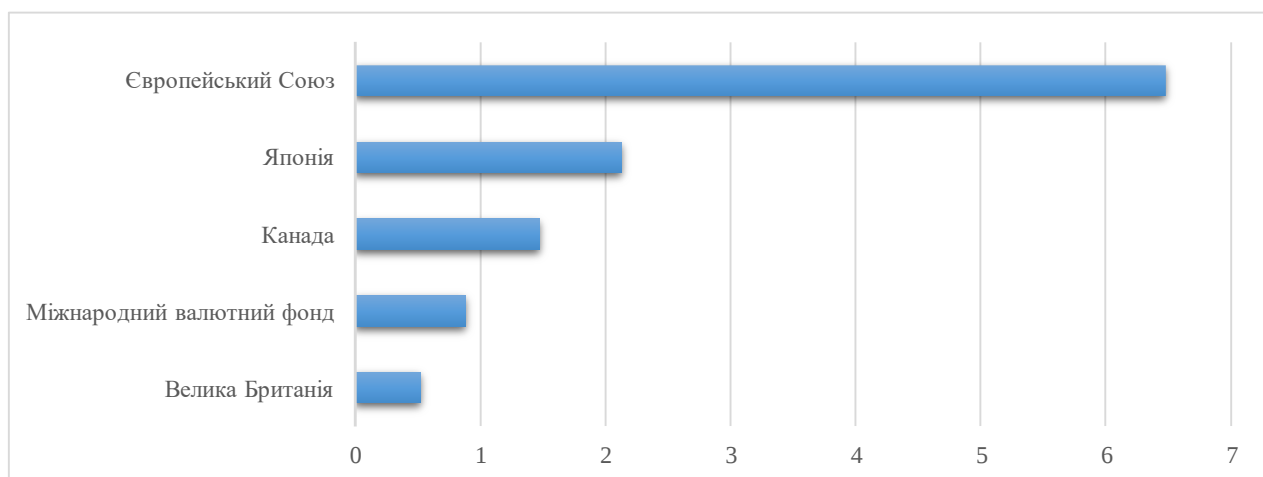

Рис. 1. Обсяг фінансової підтримки від найбільших міжнародних донорів України за період січень-квітень 2024 року, млрд дол.

Джерело: [15].

Таким чином ми визначаємо можливість та необхідність у забезпеченні співпраці органів місцевого управління з міжнародними партнерами, розробкою планів стратегічного напрямлення задля відбудови окремих регіонів після війни через процес прогнозування соціально-економічного розвитку.

- *Рівень постраждалості*. Необхідно здійснити аналіз та врахувати при розробці сценарних прогнозів розвитку регіону те, наскільки його територія постраждала та зазнала збитків через війну. Даний критерій слід оцінювати комплексно за декількома пунктами:

- кількість мешканців, які виїхали з регіону внаслідок військових дій;
- руйнування житлового фонду, промисловості та інфраструктури регіону;
- втрати підприємств різних рівнів;
- зниження відсотку регіону на формування українського ВВП;
- перебування території регіону або її частини в окупації;

- співвідношення допомоги інвесторів (в тому числі міжнародних організацій), що були донорами регіональних програм та донорів, що є на період прогнозування;
- обсяг видатків та субвенцій з державного бюджету на регіональне відновлення тощо.

Наприклад, на період 2023 року за рівнем фінансової спроможності відзначалось, що 75% громад Запорізької області перебували на критичному або низькому рівні, у Херсонській області – майже 90%, у Харківській області – близько 30%. Окупованими наразі лишаються близько 70% території Запорізької та Херсонської областей. Прибутки бізнес сектору Миколаївської області зменшилися в два з половиною рази у співвідношенню з показниками довоєнного періоду, а підприємств Харківщини – утричі. Також відзначається стрімке зменшення рівня промислового виробництва Запорізької області більше, ніж на 50%. Наразі на території Миколаївської області лишаються заблокованими порти, що забезпечували 30-40% довоєнної регіональної економіки.

Підприємства Чернігівщини та Сумщини на сьогодні частково або повністю відновили свою діяльність чи перемістились в інші регіони й отримали статуси релокованих компаній [16].

Відповідно до Звіту Київської школи економіки про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії Росії проти України станом на початок 2024 року станом на початок 2024 року найбільше постраждали від війни за оцінкою прямих збитків наступні регіони (табл. 1).

Таблиця 1.

10 найбільш постраждалих регіонів України

Регіон	Оцінка прямих збитків, млн дол
Донецька область	37 374
Харківська область	30 224
Луганська область	17 127
Запорізька область	14 773
Херсонська область	12 277
Київська область	11 188
Миколаївська область	7 853
Чернігівська область	5 773
Сумська область	3 398
Дніпропетровська область	3 369

Джерело: [17].

Однак відзначимо, що визначення кінцевого обсягу заподіяної шкоди внаслідок збройної агресії РФ можливе виключно після повного завершення бойових дій на українській території.

Для оцінки рівня постраждалості окремого регіону потрібно взяти до уваги інформацію щодо загальних збитків від війни за секторами на національному рівні та здійснити співвідношення загальних збитків до регіонального рівня. За результатами досліджень Київської школи економіки станом на початок 2024 року загальна сума збитків від війни становить близько 157,2 млрд дол. На діаграмі відображено обсяги збитків за секторами (рис. 2).

Як ми бачимо, найбільше руйнувань зазнав житловий фонд та агропромисловий комплекс України.

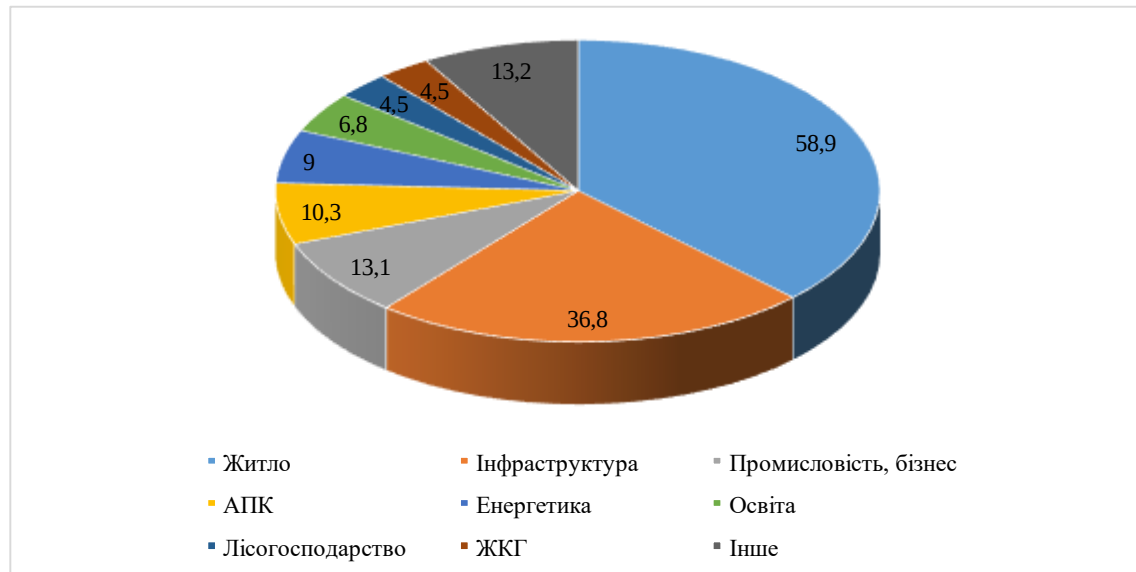

Рис. 2. Обсяг збитків через війну за секторами, млрд дол.

Джерело: [17].

ВИСНОВКИ

Регіональне прогнозування соціально-економічного розвитку є комплексним та необхідним процесом, що сприятиме повоєнній відбудові України в цілому, враховуючи потребу кожного окремого регіону.

На національному рівні розробляються концепції та плани з прогнозованими сценаріями відбудови України, де зазначається важливість аналізу регіональних складових. Українське законодавство описує політику та механізми регіонального розвитку, однак існує потреба у перегляді окремих нормативних актів та врахування специфіки повоєнного відновлення.

На основі опрацьованих джерел інформації для організації проведення регіонального прогнозування у контексті повоєнного відновлення України нами було визначено та описано наступні особливості такого процесу, а саме визначення направленості регіону, необхідність залучення до стратегічного партнерства міжнародних організацій та іноземних держав і опрацювання рівня постраждалості регіону. На нашу думку, ці аспекти є ключовими та першочерговими у розробці варіативних прогнозованих сценаріїв регіонального розвитку після війни і можуть слугувати вектором для подальших науково-практичних досліджень з питань прогнозування розвитку регіону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Медвідь В.Ю. Методологічні основи прогнозування регіонального розвитку. *Галицький економічний вісник*. 2013. № 1. С. 71-76. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/40/346.pdf> (дата звернення: 24.06.2024).
2. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII (редакція від 27.06.2024) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> (дата звернення: 28.06.2024).
3. Формування і розвиток людського потенціалу регіону: сутність, сучасні тенденції та методи оцінювання : кол. моногр. Одеса: Атлант, 2018. 103 с.

4. Богуславська С., Стуглик Дж. Роль ресурсного забезпечення в прогнозуванні соціально-економічного розвитку регіону. *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. Том 31 (70). № 1, 2020. С. 155-159 DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-1-26> (дата звернення: 24.06.2024).
5. Попович Т.М. Методологічні, організаційні та управлінські засади прогнозування регіонального розвитку. *Ефективна економіка*. Дніпро, № 4, 2017. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5708> (дата звернення: 24.06.2024).
6. Охріменко О., Попов Р. Повоєнна відбудова України: потенціал та стратегія перетворень. *Економіка та суспільство*. № 45, 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-7> (дата звернення: 24.06.2024).
7. Дорош І. М. Повоєнне відновлення економіки України: стратегічні напрямки. *Публічне управління та інновації*. Міжнар. форум 22-23 червня 2023 : тези доповідей. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2023. С. 39-40. URL: <https://tsus.lpnu.ua/sites/default/files/news/2023-07/%> (дата звернення: 24.06.2024).
8. Писарчук О.В., Орел Ю.Л., Єжелей Ю.О. Features of the budgeting of grant applications: analysis of the post-war reconstruction of the Ukrainian economy. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, no. 37, June 2023, pp. 451-458, <https://nzlubb.org.ua/index.php/journal/article/view/833> (дата звернення: 25.06.2024).
9. Про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.02.2021 № 102. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/102-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.06.2024).
10. Деякі питання діяльності агенцій регіонального розвитку: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.2022 № 1203. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1203-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.06.2024).
11. План відновлення України. *Ukraine Recovery Conference – URC2024*. URL: <https://ua.urb-international.com/plan-vidnovlennya-ukrayini> (дата звернення: 25.07.2024).
12. Концепція стратегії повоєнного відновлення та розвитку України. *Національний інститут стратегічних досліджень*. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-05/stratvidnovlennya-koncept-v2.pdf> (дата звернення: 25.06.2024).
13. Гринів В.М. Оцінка потенціалу соціально-економічного розвитку регіонів. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. Том 6, № 4, 2021. С. 147-152. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2021-4-17> (дата звернення: 25.06.2024).
14. Структура зовнішньої торгівлі товарами у 2021 році. *Державна служба статистики України*. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm (дата звернення: 25.06.2024).
15. Мінфін оновив дані про фінансування держбюджету від початку великої війни: хто став найбільшим донором. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2024/04/26/712972/> (дата звернення: 25.06.2024).
16. На лінії вогню: як війна руйнує економіку прифронтових регіонів. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/06/21/715496/> (дата звернення: 25.06.2024).
17. Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії Росії проти України станом на початок 2024 року. *Київська школа економіки*, 2024. 39 с. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/01.01.24_Damages_Report.pdf (дата звернення: 25.06.2024).

REFERENCES

- Medvid, V.Yu. (2013). "Methodological bases of regional development forecasting." *Galician Economic Herald*. No. 1. P. 71-76. <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/40/346.pdf>. [in Ukrainian].
- "On the principles of state regional policy: Law of Ukraine dated February 5, 2015 No. 156-VIII" (revision dated June 27, 2024) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text>. [in Ukrainian].
- "Formation and development of the human potential of the region: the essence, modern trends and assessment methods." Odesa, 2018. 103 p. [in Ukrainian].
- Bohuslavska, S., Stuhlyk, Dzh. (2020). "The role of resource provision in forecasting the socio-economic development of the region." *Scientific notes of TNU named after V. I. Vernadskyi. Series: Economics and management*. Volume 31 (70). No. 1. P. 155-159. <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-1-26>. [in Ukrainian].
- Popovych, T.M. (2017). "Methodological, organizational and managerial principles of regional development forecasting." *Efficient economy*. Dnipro, No. 4. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5708>. [in Ukrainian].
- Okhrimenko, O., Popov, R. (2022). "Post-war reconstruction of Ukraine: potential and strategy of transformations." *Economy and society*. No. 45. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-7>. [in Ukrainian].
- Dorosh, I. M. (2023). "Post-war economic recovery of Ukraine: strategic directions." *Public administration and innovation*. International forum June 22-23, 2023: Lviv Polytechnic National University. P. 39-40. <https://tsus.lpnu.ua/sites/default/files/news/2023-07/%>. [in Ukrainian].
- Pysarchuk, O.V., Orel, Yu.L., Yezhelyi, Yu.O. (2023). "Features of the budgeting of grant applications: analysis of the post-war reconstruction of the Ukrainian economy." *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, no. 37, pp. 451-458, <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/833>. [in Ukrainian].
- "On making changes to the Procedure and conditions for providing subventions from the state budget to local budgets for the implementation of measures for the socio-economic development of certain territories: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine" dated 02.03.2021 No. 102. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/102-2021-%D0%BF#Text>. [in Ukrainian].
- "Some issues of the activities of regional development agencies: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine" dated 10/21/2022 No. 1203. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1203-2022-%D0%BF#Text>. [in Ukrainian].
- "Ukraine recovery plan." *Ukraine Recovery Conference – URC2024*. <https://ua.urc-international.com/plan-vidnovlennya-ukrayini>. [in Ukrainian].
- "Concept of strategy for post-war reconstruction and development of Ukraine." *National Institute of Strategic Studies*. <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-05/stratvidnovlennya-koncept-v2.pdf>. Accessed 25 July 2024.
- Hryniv, V.M. (2021). "Assessment of the potential of socio-economic development of regions." *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. Volume 6, No. 4. P. 147-152. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2021-4-17>. [in Ukrainian].
- "The structure of foreign trade in goods in 2021." *State Statistics Service of Ukraine*. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm. [in Ukrainian].
- "The Ministry of Finance updated data on state budget financing since the beginning of the Great War: who became the largest donor." *Economic truth*. <https://www.epravda.com.ua/news/2024/04/26/712972/>. [in Ukrainian].
- "In the Line of Fire: How War Destroys the Economy of Frontline Regions." *Economic truth*. <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/06/21/715496/>. [in Ukrainian].

“Report on direct damage to infrastructure from destruction as a result of Russia's military aggression against Ukraine as of the beginning of 2024.” *Kyiv School of Economics*, 2024. 39 p. https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/01.01.24_Damages_Report.pdf. [in Ukrainian].

FEATURES OF REGIONAL FORECASTING OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF POST-WAR RECONSTRUCTION OF UKRAINE

Oksana Lapan

*Head of the Economic Modeling Department of the
Macroeconomic Analysis and Forecasting
Department of the Strategic Planning and
Macroeconomic Forecasting Department
Ministry of Economy of Ukraine,
Kyiv, Ukraine*

Sergiy Lukin

*Director of the Regional Training Center
of the Kyiv region,
Doctor of sciences in Public
Administration, docent,
Kyiv, Ukraine*

Abstract. The article discusses the issue of regional forecasting of socio-economic development and the disclosure of its specifics in the conditions of the post-war reconstruction of Ukraine as a result of Russian aggression. The need to study such a topic arose due to the fact that today the leadership of our country, representatives of partner countries, representatives of various national and international non-governmental organizations are paying considerable attention to planning the reconstruction of Ukraine after the war. At the same time, there is a need to understand the specifics of constructing forecasted scenarios at the regional level. **The purpose of the article** is to reveal the peculiarities of regional forecasting of socio-economic development in the context of the post-war reconstruction of Ukraine. **Methodology:** The research uses general scientific methods such as abstraction, analysis and synthesis, logical generalization and comparison, as well as the method of functional analysis of available practical quantitative and qualitative data related to the research topic.

A regulatory framework has been developed that regulates issues of regional development and obliges local authorities to focus on the development of relevant plans and measures. The Recovery Plan of Ukraine and the Concept of the Strategy for the Post-War Recovery and Development of Ukraine were analyzed for the aspect of taking into account the regional factor. It was noted that forecasting the development of regions separately provides meaningful work in preparation for the development of national plans for development and recovery after the war. **Results:** we identified and substantiated the criteria that take into account the peculiarities of regional development forecasting, namely, the orientation of the region in the pre-war period, the focus on finding partners for strategic cooperation, and the determination of the level of casualties as a result of armed russian aggression.

Key words: regional forecasting, monitoring, economy, development, strategic partnership, state and regional administration, post-war reconstruction.